

RUSYA FEDERASYONU ANAYASASI

Hazırlayan: Alesker Aleskerli
A.Ü. SBE Kamu Hukuku Anabilim Dalı

RUSYA FEDERASYONU

Rusya Federasyonu, Avrupa'nın doğu ve kuzeydoğusu ile Asya'nın bütün kuzey kısmını kapsamaktadır.

Yüzölçümü: 17, 075, 200 km².

Nüfus: 143,782,338^[1]

Başkent: Moskova

Eski Rus Devleti olan Kiev Rus'unun (9-12. yüzyıl) dağılmasından sonra ortaya çıkan knyazlıklar (prenslikler) 13.-15. yüzyılda Moğol-Tatar egemenliğinde kalmışlardır. 14. yüzyıldan başlayarak Moskva prensliğinin yükselişi güçlü bir merkezi devletin kurulmasıyla sonuçlanmıştır. 16. yüzyılın sonlarından başlayan bir ekonomik gerileme ve karışıklık dönemi, siyasi bunalıma yol açmış, bu gelişme sonucu, 1613'te Zemskiy Sobor adı verilen genel meclis Mihail Fyodroviç Romanov'u Çar olarak seçmiştir.^[2]

18. yüzyıldan itibaren Rusya'da yeni bir tarihi süreç başlamıştır. 1700-1721 Kuzey Savaşında zafer kazanmayı başaran Rusya, 1721 yılında Büyük Petro (1682-1725) tarafından İmparatorluk olarak ilan edilmiştir. Yayılmacılık politikası yürüten Rusya İmparatorluğu, 19. yüzyılın sonlarına kadar kendi sınırlarını bir hayli genişletmiştir.

İmparator I. Aleksandr'ın döneminde (1801-1825) Rusya İmparatorluğu'nda bir dizi liberal reformlar yapılmıştır. Bazı kurumlar modernleştirilmiş, merkezi yönetimde reformlar yapılmıştır (1802'den itibaren bakanlıkların örgütlenmesi ve 1810'da Danıştayın kurulması gibi). 1832'de tüm mevzuat bir araya getirilerek Kanunlar Külliyyatı oluşturulmuştur. Rusya'da bazı subaylar Aralık 1825 tarihinde bir Anayasa ilan etmek amacıyla darbe girişiminde bulunmuşlarsa da başarısız olmuşlardır.

II. Aleksandr döneminde (1855-1881) yapılan bir dizi reform, bireysel özgürlükler ve kanun önünde eşitlik rejimine geçiş sürecini başlatmış ve bu süreç Rusya'da kapitalizmin gelişimini hızlandırmıştır.^[3]

Rus-Japon (1904-1905) savaşındaki yenilgi, 1900-1903 dünya ekonomik krizinden yeni çıkmış ülkenin durumunu daha da kötüleştirmiş ve 1905 İhtilaline yol açmıştır. İhtilal, İmparatoru bir dizi reform yapmaya zorlamıştır. Bu çerçevede, Çar tarafından imzalanan *17 Ekim Manifestosu*, medeni haklar ve özgürlüklerle birlikte parlamenter kurumları vadeden bir bildiri olmuştur. Manifestoca tanınan dernek kurma özgürlüğü uyarınca, bir çok yasal parti kurulmuştur.

Birinci Dünya Savaşının başlaması ve Rusya'nın büyük kayıplara uğraması ve ekonomide yaşanan zorluklar, halk kitlelerinin hoşnutsuzluğunu had safhaya çıkarmıştır. 23-28 Şubat (yeni tarihle 8-13 Mart) 1917'de Petrograd'da gerçekleşen ayaklanmanın askerlerce de desteklenmesi sonucu, İmparator II. Nikola tahttan indirilmiş ve mutlakiyet rejimine son verilmiştir. Kerenski'nin önderliğinde bir Geçici Hükümet kurulmuştur. Ancak, tarihte "Şubat Devrimi" olarak bilinen bu devrim başarılı olamamış, kısa bir süre sonra, 24 Ekim 1917 yılında, gerçekleştirilen "Ekim İhtilali" ile,^[4] Rusya'da sosyalizm kurulmuş ve yeni bir anayasal sistem oluşturulmuştur.

25-27 Ekim (yeni tarihle 8-10 Kasım) tarihleri arasında toplanan ikinci Sovyetler Kongresinde iki önemli kararname kabul edilmiştir. "Barış Dekreti" olarak isimlendirilen birinci kararname ile, bütün savaşan halklara ve onların hükümetlerine, adil ve kalıcı bir barışın kurulması amacıyla, görüşmelerin başlatılması çağrısında bulunulmuştur. "Toprak Dekreti" adıyla bilinen ikinci kararnameyle de, soyluların bütün toprak mülkiyeti lağvedilerek, toprakların devletleştirilmesi öngörülmüştür. Kongrede ayrıca, yürütme organı olarak Lenin başkanlığında ve Bolşeviklerden oluşan bir Halk Komiserliği (Sovnarkom) seçilmiştir. Rusya'da yasal hükümeti oluşturacak olan Kurucu Meclis için 26-28 Kasım 1918 tarihinde yapılan seçimlerde Bolşevikler çoğunluğu elde edemeyince, 5 (18) Ocak 1918 yılında Lenin tarafından Meclis feshedilmiştir.

Sovyet döneminin ilk Anayasası olan Rusya Sovyet Sosyalist Federatif Cumhuriyeti Anayasası (Temel Kanun) 10 Temmuz 1918 tarihinde V. Tüm-Rusya Sovyetler Kongresinde kabul edilmiştir.^[5] Sovyet dönemindeki diğer Rus anayasaları, 1925 RSFSC Anayasası (11 Mayıs 1925)^[6], 21 Ocak 1937^[7] ve 12 Nisan 1978 tarihli anayasalardır.^[8]

Rusya Federasyonunda Sovyetler Birliğinin dağılmasından önce iç içe geçmiş çok kademeli bir federal yapı şu şekildeydi: 16 Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti, 5 özerk vilayet, 6 toprak, 49 vilayet, 10 özerk alan.

12 Haziran 1991'de Rusya'da ilk defa yapılan devlet başkanlığı seçimlerinde Yeltsin, oyların %57,3'nü alarak Rusya Federasyonunun ilk Cumhurbaşkanı olmuştur.

Yeni Anayasanın yapımında 20 Mayıs 1993 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararnamesi önemli rol oynamıştır. Bu kararnameye göre, çok geniş tabanlı bir Anayasa komisyonunun oluşturulması öngörülmüyordu. Bu komisyonun oluşturulmasında önce 1991 yılında yasama organı olan Halk Vekilleri Kongresi yeni Rusya Anayasası tasarısının hazırlanması konusunda karar almıştır. Ancak bu kararlar yeni bir anayasanın yapımı sağlanamamış, buna karşın 1978 Anayasasında önemli değişiklikler (300'den fazla) gerçekleştirilmiştir.

1993 yılında toplanan Anayasa Komisyonu 250 üyeden oluşmakta ve 5 ayrı grup halinde çalışmaktaydı: Federal hakimiyet organlarını temsil eden üyeler, federe unsurları temsil eden üyeler, yerel yönetimleri temsil eden üyeler, siyasi parti, toplumsal örgütler, sendikalar ve dini kurumların temsilcileri, işletmeler ve özel sektör temsilcileri.

Haziran – Ekim 1993 tarihleri arasında yapılan çalışmalar sonucu yeni anayasa tasarısı hazır hale getirilmiştir. Yeni Anayasa, 12 Aralık 1993 tarihinde halk oyuna sunulmuş, referanduma toplam seçmen sayısının %54.8 katılmış, katılanların %58.4'i anayasanın kabulü yönünde oy kullanmıştır. Referanduma düşük katılımın nedeni olarak, o dönemde Rusya'da yaşanan siyasi karışıklıklar gösterilmiştir.^[9]

1993 Anayasasında, Rusya Federasyonunun hükümet şekli cumhuriyet olan demokratik federatif hukuk devleti olarak nitelenmiştir. Anayasaya göre, Rusya Federasyonu, Rusya Federasyonunun eşit haklara sahip unsurları olan cumhuriyetler, topraklar, vilayetler, federal şehirler, özerk vilayetler ve özerk alanlardan oluşmaktadır. Federasyon içindeki her bir federe cumhuriyet kendi anayasasına, ayrıca her bir toprak, vilayet, federal şehir, özerk vilayet ve özerk alanlar ise kendi Tüzüklerine sahiptirler.^[10]

Rusya'nın federatif devlet niteliği Sovyetlerden kalma çok kademeli bir özelliği sahiptir ve federasyon 81 federe unsurdan; 21 Cumhuriyet, 6 toprak, 49 vilayet, 2 federe kent (Moskova ve St. Petersburg), bir özerk vilayet, on özerk alandan oluşmaktadır.

RUSYA FEDERASYONU ANAYASASI

I. KISIM

BİRİNCİ BÖLÜM

ANAYASAL DÜZENİNİN ESASLARI

İKİNCİ BÖLÜM

İNSAN VE VATANDAŞ HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FEDERAL DÜZEN

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

RUSYA FEDERASYONU CUMHURBAŞKANI

BEŞİNCİ BÖLÜM

FEDERAL MECLİS

ALTINCI BÖLÜM

RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ

YEDİNCİ BÖLÜM

YARGI HAKİMİYETİ

SEKİZİNCİ BÖLÜM

YEREL YÖNETİM

DOKUZUNCU BÖLÜM

ANAYASADA DÜZELTMELER VE ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLMESİ

II. KISIM

NİHAYİ VE GEÇİCİ HÜKÜMLERİ

RUSYA FEDERASYONU ANAYASASI

Biz, kendi toprakları üzerinde ortak bir kaderde birleşmiş Rusya Federasyonun çok uluslu halkı,
İnsan hak ve özgürlüklerini, toplumsal barışı ve anlaşmasını doğrulayarak,
Devletin tarih boyu oluşmuş birliğini koruyarak, halkların eşitliği ve kendi kaderini belirleme haklarının evrensel ilkelerinden yola çıkarak,

Bizlere, Vatana sevgi ve saygıyı, adaleti ve iyiliğe inancı aşılamiş atalarımızın anısına saygı duyarak,
Rusya'nın egemen devletçiliğini ihya ederek ve onun demokratik temellerinin dokunulmazlığını doğrulayarak,
Rusya'nın refahını ve gelişmesini sağlamağa can atarak,
Bugünkü ve gelecek nesiller karşısında Vatanımız için sorumluluk duygusundan yola çıkarak,
Dünya topluluğunun bir parçası olduğumuzun bilincine vararak,
RUSYA FEDERASYONU ANAYASASINI kabul ederiz.

I. KISIM BİRİNCİ BÖLÜM ANAYASAL DÜZENİNİN ESASLARI

Madde 1

1. Rusya Federasyonu – Rusya, hükümet şekli cumhuriyet olan demokratik federatif hukuk devletidir.
2. “Rusya Federasyonu” ve “Rusya” isimleri eşanlamlıdır.

Madde 2

İnsan, onun hak ve özgürlükleri yüce değerlerdir. İnsan ve vatandaş hak ve özgürlüklerini tanımak, uymak ve korumak devletin görevidir.

Madde 3

1. Rusya Federasyonunda egemenliğin taşıyıcısı ve hakimiyetin tek kaynağı onun çok uluslu halkıdır.
2. Halk, kendi hakimiyetini doğrudan, ayrıca devlet hakimiyet organları ve yerel yönetim organları aracılığıyla gerçekleştirir.
3. Halk hakimiyetinin doğrudan yüksek ifadesi, referandum ve serbest seçimlerdir.
4. Rusya Federasyonunda hiç kimse hakimiyete el koyamaz. Hakimiyetin gasp edilmesi veya hakimiyet yetkisine el koyma federal kanunla cezalandırılır.

Madde 4

Rusya Federasyonunun egemenliği onun tüm ülkesini kapsar.
Rusya Federasyonu Anayasası ve federal kanunlar Rusya Federasyonu genelinde egemendir.
Rusya Federasyonu kendi ülkesinin bütünlüğü ve dokunulmazlığını sağlar.

Madde 5

1. Rusya Federasyonu, Rusya Federasyonunun eşit haklara sahip unsurları olan cumhuriyetler, topraklar, vilayetler, federal şehirler, özerk vilayetler ve özerk alanlardan oluşur.
2. Cumhuriyet (devlet) kendi Anayasası ve mevzuatına sahiptir. Toprak, vilayet, federal şehir, özerk vilayet ve özerk alanlar kendi Tüzüklerine ve mevzuatına sahiptirler.
3. Rusya Federasyonunun federatif düzeni; devlet bütünlüğüne, devlet hakimiyetinin bütünlüğüne, Rusya Federasyonu devlet hakimiyet organları ve Rusya Federasyonu unsurlarının devlet hakimiyet organları arasında

yönetim konularının ve yetkilerinin ayrılmasına, Rusya Federasyonunda halkların hak eşitliği ve kendi kaderini belirlenmesine dayanır.

4. Rusya Federasyonunun tüm unsurları, federal devlet hakimiyet organlarıyla olan karşılıklı ilişkilerinde ve kendi aralarında eşit haklara sahiptirler.

Madde 6

Rusya Federasyonu vatandaşlığı federal kanunla edinir ve sona erer. Edinme esasına bakılmaksızın tek ve eşittir.

Rusya Federasyonunun her vatandaşı kendi ülkesinde Rusya Federasyonu Anayasasıyla öngörülmüş tüm hak ve özgürlüklere sahiptir ve eşit ödevler taşır.

Rusya Federasyonu vatandaşları kendi vatandaşlığından veya onu değiştirme hakkından yoksun bırakılamaz.

Madde 7

1. Rusya Federasyonu; politikası, insanın onurlu yaşamını ve özgürce gelişmesini sağlayan ortam oluşturmaya yönelmiş sosyal devlettir.

2. Rusya Federasyonunda insanların çalışma ve sağlığı korunur, güvence altına alınmış asgari ücret belirlenir, ailenin, anneliğin, babalığın ve çocukluğun, sakatların ve yaşlı vatandaşların devlet tarafından korunması sağlanır, sosyal hizmetler sistemi geliştirilir, devlet emekli aylığı, yardımı ve sosyal güvenliğin diğer güvenceleri belirlenir.

Madde 8

1. Rusya Federasyonunda ekonomik alanın bütünlüğü, malların, hizmetlerin ve mali kaynakların serbest dolaşımı, rekabetin desteklenmesi, ekonomik faaliyetlerin serbestliği güvence altına alınır.

2. Rusya Federasyonunda özel, devlet, belediye ve diğer mülkiyet şekilleri kabul edilir ve eşit şekilde korunur.

Madde 9

1. Rusya Federasyonunda toprak ve diğer doğal zenginlikler, ilgili bölgede yaşayan halkların yaşam ve faaliyet temeli olarak kullanılır ve korunur.

2. Toprak ve diğer doğal zenginlikler özel, devlet, belediye ve diğer mülkiyet şekillerinde olabilir.

Madde 10

Rusya Federasyonunda devlet hakimiyeti; yasama, yürütme ve yargı ayrılığı esasında gerçekleştirilir. Yasama, yürütme ve yargı hakimiyet organları serbesttir.

Madde 11

1. Rusya Federasyonunda devlet hakimiyeti; Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Federal Meclisi (Federasyon Konseyi ve Devlet Duması), Rusya Federasyonu Hükümeti ve Rusya Federasyonu mahkemeleri tarafından gerçekleştirilir.

2. Rusya Federasyonu unsurlarında devlet hakimiyeti bu unsurlar tarafından oluşturulan devlet organlarınca gerçekleştirilir.

3. Rusya Federasyonunun devlet hakimiyet organları ile Rusya Federasyonu unsurlarının devlet hakimiyet organları arasında yönetim konuları ve yetkilerin ayrılması, bu Anayasayla, yönetim konuları ve yetkilerin ayrılmasına ilişkin federal ve diğer antlaşmalarla gerçekleştirilir.

Madde 12

Rusya Federasyonunda yerel yönetim tanınır ve güvence altına alınır. Yerel yönetimler kendi yetkileri çerçevesinde serbesttir. Yerel yönetim organları devlet hakimiyet organları sistemine dahil değildir.

Madde 13

1. Rusya Federasyonunda ideolojik çoğulculuk kabul edilir.
2. Hiçbir ideoloji, devlet ideolojisi veya zorunlu ideoloji olarak belirlenemez.
3. Rusya Federasyonunda siyasal çoğulculuk, çok partililik tanınır.
4. Toplumsal birlikler kanun önünde eşittir.
5. Amaç ve faaliyetleri; Rusya Federasyonunun anayasal düzeninin temellerini zorla değiştirmeye ve ülke bütünlüğünü ihlal etmeye, devlet güvenliğini sarsmaya, silahlı oluşumlar oluşturmaya, sosyal, ırki, milli ve dini ayrımcılığı körüklemeye yönelik toplumsal birliklerin oluşturulması ve faaliyeti yasaktır.

Madde 14

1. Rusya Federasyonu dünyevi devlettir. Hiçbir din, devlet dini veya zorunlu din olarak belirlenemez.
2. Dini birlikler devletten ayrılmıştır ve kanunlar önünde eşittir.

Madde 15

1. Rusya Federasyonu Anayasası, Rusya Federasyonu genelinde yüksek hukuki güce, doğrudan yürürlüğe sahiptir ve uygulanır. Rusya Federasyonunda uygulanan kanunlar ve diğer hukuk düzenlemeleri, Rusya Federasyonu Anayasasına aykırı olmamalıdır.
2. Devlet hakimiyet organları, yerel yönetim organları, yetkili kişiler, vatandaşlar ve onların birlikleri Rusya Federasyonu Anayasasına ve kanunlara uymakla yükümlüdürler.
3. Kanunlar resmi şekilde yayımlanır. Yayımlanmayan kanunlar uygulanmaz. İnsan hak, özgürlük ve ödevlerini ilgilendiren normatif hukuk düzenlemeleri herkesin bilgilendirilmesi için resmi şekilde yayımlanmamışsa uygulanamaz.
4. Uluslararası hukukun evrensel ilke ve normları ve Rusya Federasyonunun uluslararası antlaşmaları, Rusya Federasyonunun hukuk sisteminin bir parçasıdır. Eğer; Rusya Federasyonunun uluslararası antlaşmasıyla, kanunla öngörüldüğünden farklı bir hüküm öngörülmüşse, uluslararası antlaşmanın hükmü uygulanır.

Madde 16

1. Anayasanın bu bölümünün hükümleri Rusya Federasyonunun anayasal düzeninin temellerini oluşturur ve bu Anayasada belirlendiğinden farklı bir şekilde değiştirilemez.
2. Bu Anayasanın hiçbir hükmü, Rusya Federasyonunun anayasal düzeninin temellerine aykırı olamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

İNSAN VE VATANDAŞ HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ

Madde 17

1. Rusya Federasyonunda, uluslararası hukukun evrensel ilke ve normları doğrultusunda ve bu Anayasaya uygun olarak, insan ve vatandaş hak ve özgürlükleri tanınır ve güvence altına alınır.
2. İnsanın temel hak ve özgürlükleri ayrılmaz ve doğuştandır.
3. İnsan ve vatandaş hak ve özgürlüklerinin gerçekleştirilmesi diğer kişilerin hak ve özgürlüklerini ihlal edemez.

Madde 18

İnsan ve vatandaş hak ve özgürlükleri doğrudan yürürlükteyir. Bunlar kanunların ruhunu, sözünü ve uygulanmasını, yasama ve yürütme hakimiyetini ve yerel yönetimlerin faaliyetini belirler ve yargı tarafından güvence altına alınır.

Madde 19

1. Herkes kanun ve mahkeme önünde eşittir.

2. Devlet; cinsiyet, ırk, milliyet, dil, köken, malvarlığı ve makam, ikamet yeri, dini tutum, görüş, toplumsal birliklere mensubiyet, ayrıca diğer durumlarına bakmaksızın insan ve vatandaş hak ve özgürlüklerinin eşitliğini güvence altına alır. Sosyal, ırki, milli, dil veya dini mensubiyet niteliğine göre, vatandaşların haklarının her hangi bir şekilde sınırlandırılması yasaktır.

3. Erkek ve kadın eşit hak ve özgürlüklere, onların kullanılmasında eşit imkanlara sahiptirler.

Madde 20

1. Herkes yaşam hakkına sahiptir.

2. Ölüm cezası; bu ceza kaldırılıncaya kadar sanığa, davasının jürinin katılımıyla gerçekleştirilen mahkemede görüşülmesi hakkının tanınması şartıyla, insan yaşamına yönelik en ağır suçlara göre, müstesna ceza olarak federal kanunla belirlenebilir.

Madde 21

1. Kişinin onuru devlet tarafından korunur. Hiç bir şey bu hakkın kısıtlanması için esas olamaz.

2. Hiç kimse; işkenceye, şiddete ve zalimce veya insan onurunu aşağılayıcı diğer muameleye veya cezaya maruz bırakılamaz. Hiç kimse; kendi rızası olmaksızın tıbbi, bilimsel ve diğer deneylere maruz bırakılamaz.

Madde 22

1. Herkes, özgürlük ve kişisel dokunulmazlık hakkına sahiptir.

2. Tutuklamaya, göz altına almaya ve göz altında tutmaya, sadece mahkeme kararıyla izin verilir. Mahkeme kararına kadar kişinin tutukluluk hali 48 saatten fazla süremez.

Madde 23

1. Herkes, özel yaşamın, kişisel ve ailevi sırrın dokunulmazlığı, kendi şeref ve haysiyetinin korunması hakkına sahiptir.

2. Herkes, yazışma, telefon görüşmeleri, posta, telgraf ve diğer iletişim gizliliği hakkına sahiptir. Bu hakkın sınırlandırılmasına sadece mahkeme kararına dayanılarak izin verilir.

Madde 24

1. Kişinin onayı olmaksızın özel hayatıyla ilgili bilgi toplama, saklama, kullanma ve yaymaya izin verilmez.

2. Devlet hakimiyet organları ve yerel yönetim organları, yetkili kişileri, aksi kanunla öngörülmedikçe, herkese kendi hak ve özgürlüklerini doğrudan ilgilendiren belge ve dosyaları inceleme olanağını sağlamakla yükümlüdürler.

Madde 25

Konut dokunulmazdır. Hiç kimse, federal kanunda düzenlenen durumlar veya mahkeme kararına dayanan haller hariç, oturanların iradesi dışında konuta giremez.

Madde 26

1. Herkes kendi milli kökenini belirleme ve bildirme hakkına sahiptir. Hiç kimse kendi milli kökenini belirlemeye veya bildirmeye zorlanamaz.

2. Herkes ana dilini kullanma, iletişim, eğitim, öğrenim ve yaratıcılık dilini serbestçe seçme hakkına sahiptir.

Madde 27

1. Yasal yollarla Rusya Federasyonu sınırları dahilinde bulunan herkes; serbestçe seyahat etme, bulunma ve ikametgah yerini seçme hakkına sahiptir.

2. Herkes, serbestçe Rusya Federasyonu sınırları dışına çıkabilir. Rusya Federasyonu vatandaşı hiçbir engelle karşılaşmadan Rusya Federasyonuna dönme hakkına sahiptir.

Madde 28

Herkesin vicdan özgürlüğü, tek başına veya başkalarıyla birlikte her hangi bir dine inanma veya hiçbirine inanmama hakkı dahil, ibadet özgürlüğü, dini ve diğer görüşleri serbestçe seçme, onlara sahip olma, yayma ve onlara uygun şekilde hareket etme özgürlüğü güvence altına alınır.

Madde 29

Her kesin düşünce ve ifade özgürlüğü güvence altına alınır.

Sosyal, ırki, milli veya dini kin ve düşmanlığı uyandıracak propaganda yapma veya teşvik etme yasaktır. Sosyal, ırk, milliyet, din veya dil üstünlüğünün propagandası yasaktır.

Hiç kimse görüş ve inançlarını açıklamaya veya onlardan vazgeçmeye zorlanamaz.

Herkes; her türlü yasal yöntemle bilgiyi serbestçe arama, edinme, aktarma, üretme ve yayma hakkına sahiptir. Devlet sırrını oluşturan bilgilerin listesi federal kanunla belirlenir.

Kitlesel iletişim özgürlüğü temin edilir. Sansür yasaktır.

Madde 30

Herkes kendi çıkarlarını korumak için sendikalar oluşturma hakkı dahil örgütlenme hakkına sahiptir. Toplumsal birliklerin faaliyet özgürlüğü güvence altına alınır.

Hiç kimse her hangi bir birliğe girmeye ve orada bulunmaya zorlanamaz.

Madde 31

Rusya Federasyonu vatandaşları barışçıl, silahsız toplanma, toplantı, miting, gösteri ve yürüyüş yapma hakkına sahiptir.

Madde 32

Rusya Federasyonu vatandaşları doğrudan veya kendi temsilcileri aracılığıyla devlet yönetimine katılma hakkına sahiptirler.

Rusya Federasyonu vatandaşları devlet hakimiyeti organları ve yerel yönetim organlarına seçme ve seçilme, ayrıca referanduma katılma hakkına sahiptirler.

Fiil ehliyetine sahip olmadığı mahkemce belirlenmiş, ayrıca mahkeme hükmüyle ceza infaz yerlerinde bulunan vatandaşlar seçme ve seçilme hakkına sahip değildir.

Rusya Federasyonu vatandaşları devlet memuriyetine eşit şartlarla girebilirler.

Rusya Federasyonu vatandaşları yargılama sürecine katılma hakkına sahiptirler.

Madde 33

Rusya Federasyonu vatandaşları devlet organları ve yerel yönetim organlarına bizzat başvuru, ayrıca bireysel ve toplu başvuruda bulunma hakkına sahiptirler.

Madde 34

1. Herkes kendi yeteneğini ve malvarlığını, girişimcilik ve kanunla yasaklanmayan diğer faaliyetler için serbestçe kullanma hakkına sahiptir.

2. Tekelleşmeye ve haksız rekabete yönelen ekonomik faaliyet yasaktır.

Madde 35

1. Özel mülkiyet hakkı kanunla korunur.

2. Herkes malvarlığına sahip olabilir, tek başına veya başkalarıyla birlikte bu konuda sahiplik, zilyetlik ve intifa haklarını gerçekleştirebilir.

Hiç kimse, mahkemenin kararı olmaksızın kendi malvarlığından yoksun bırakılamaz. Malvarlığının devlet ihtiyaçları için zorunlu kamulaştırılması sadece önceden ve eşdeğerde tazmin edilmesi şartıyla yapılabilir.

Miras hakkı güvence altına alınır.

Madde 36

Vatandaşlar ve onların birlikleri özel mülkiyetlerinde toprak bulundurabilirler.

Toprak ve diğer doğal kaynaklar üzerinde sahiplik, zilyet ve intifa hakkı, çevreye zarar vermemek ve diğer kişilerin hak ve yasal çıkarlarını ihlal etmemek şartıyla, toprak üzerinde mülkiyet hakkına sahip olanlar tarafından serbestçe kullanılır.

Toprakların kullanılmasının şartları ve şekli federal kanunla belirlenir.

Madde 37

Çalışma serbesttir. Herkes serbestçe kendi çalışma yeteneği üzerinde karar verme, faaliyet türü ve meslek seçme hakkına sahiptir.

Zorla çalıştırma yasaktır.

Herkes güvenli ve hijyenik koşullara uygun çalışma hakkına, her hangi bir engel olmaksızın ve çalışma ücretinin federal kanunla belirlenmiş asgari düzeyinden aşağı olmayan maaş alma hakkına, ayrıca işsizlikten korunma hakkına sahiptir.

Grev hakkı dahil, federal kanunla belirlenmiş yollarla çözülen bireysel ve toplu iş uyuşmazlıkları hakkı tanınır.

Her kes dinlenme hakkına sahiptir. İş sözleşmesiyle çalışanlar için federal kanunla belirlenmiş çalışma süresi, tatil ve bayram günleri, ücretli yıllık izin güvence altına alınır.

Madde 38

Annelik, çocukluk ve aile devletin koruması altındadır.

Çocuklara bakma, onların eğitimi ebeveynlerin eşit hak ve ödevleridir.

18 yaşına ulaşmış çalışabilen evlatlar çalışamayan ebeveynlerine bakmakla yükümlüdürler.

Madde 39

Herkese yaş, sakatlık, hastalık, ailenin geçimini sağlayanın kaybı, çocukların eğitimi için ve kanunla belirlenen diğer durumlarda sosyal güvenlik hakkı sağlanır.

Devlet emeklilik maaşları ve sosyal yardımlar kanunlarla belirlenir.

İsteğe bağlı sosyal sigorta, sosyal güvenliğin diğer şekillerinin oluşturulması ve hayır işleri teşvik edilir.

Madde 40

Herkes konut hakkına sahiptir. Hiç kimse keyfi olarak konutundan yoksun bırakılamaz.

Devlet hakimiyet organları ve yerel yönetim organları konut inşaatını teşvik eder, konut hakkının sağlanması için ortam oluşturur.

Konut ihtiyacı olan fakir ve kanunla belirlenmiş diğer vatandaşlara devlet, belediye ve diğer konut fonlarından kanunla belirlenmiş normda ücretsiz ve uygun fiyatla konut temin edilir.

Madde 41

1. Herkes sağlığının korunması ve tıbbi yardım almak hakkına sahiptir. Devlet ve belediye sağlık kurumlarında vatandaşlara tıbbi yardım ilgili bütçe kaynakları, sigorta primleri ve diğer gelirlerden karşılanarak hesabına ücretsiz yapılır.

2. Rusya Federasyonunda toplum sağlığının korunması ve güçlendirilmesiyle ilgili federal programlar finanse edilir; devlet, belediye ve özel sağlık hizmetleri sisteminin geliştirilmesi yönünde önlemler alınır; insan sağlığının

güçlendirilmesine, beden eğitimi ve sporun geliştirilmesine, ekolojik ve hıfzı sıhha konusundaki faaliyetleri teşvik edilir.

3. İnsanın yaşam ve sağlığı için tehlike oluşturan gerçeklik ve durumların yetkili kişiler tarafından saklanması federal kanunlar uyarınca sorumluluk altına alınmasını gerektirir.

Madde 42

Herkes sağlıklı çevrede yaşama, onun durumuyla ilgili doğru bilgileri alma ve çevre hukukunun ihlali sonucu kendisinin sağlığına veya malvarlığına verilen zararın tazminatını alma hakkına sahiptir.

Madde 43

Herkes eğitim hakkına sahiptir.

Devlet veya belediyenin eğitim kurumları ve işletmelerde okul öncesi, temel genel ilk öğretim ve meslek öğreniminin parasız olması ve herkes için ulaşılabilirliği güvence altına alınır.

Herkes sınav esasında devlet veya belediyenin eğitim kurumları ve işletmelerde yüksek eğitim alma hakkına sahiptir.

Temel genel ilk öğretim zorunludur. Ebeveyniler veya onların yerinde olan kişiler çocukların genel ilk öğretim düzeyinde eğitim almasını sağlarlar.

Rusya Federasyonu, devlet federal eğitim standartlarını belirler, eğitimin ve kendi kendine eğitimin çeşitli şekillerini destekler.

Madde 44

Herkesin edebi, sanatsal, bilimsel, teknik ve diğer yaratıcılık ve eğitim verme özgürlüğü güvence altına alınır. Fikri mülkiyet kanunla korunur.

Herkes kültürel yaşama katılma ve kültür kurumlarından yararlanma, kültür değerlerine ulaşma hakkına sahiptir.

Herkes tarihi ve kültürel mirasın korunmasına özen göstermekle yükümlüdür.

Madde 45

Rusya Federasyonunda insan ve vatandaş hak ve özgürlüklerinin devlet tarafından korunması güvence altına alınır.

Herkes kendi hak ve özgürlüklerini kanunla yasaklanmayan şekilde savunma hakkına sahiptir.

Madde 46

Herkesin hak ve özgürlüklerinin yargısal korunması güvence altına alınır.

Devlet hakimiyet organları, yerel hakimiyet organları, toplumsal birlikler ve yetkili kişilerin karar ve eylemlerinden (eylemsizliklerinden) mahkemeye şikayette bulunabilir.

Herkes, devletin mevcut iç hukuksal savunma araçlarını kullandıktan sonra, Rusya Federasyonunun uluslararası antlaşmalarına uygun olarak insan hak ve özgürlüklerinin korunmasına ilişkin uluslararası organlara başvururda bulunabilir.

Madde 47

Hiç kimse, davasının kanunla belirlenen mahkeme ve hakimlerce görüşülmesi hakkından yoksun bırakılamaz.

Suç işlemekle itham edilen kişi federal kanunla öngörülen durumlarda davasının jürinin katılımıyla yapılan mahkemede görüşülmesi hakkına sahiptir.

Madde 48

Herkesin yüksek düzeyde hukuk yardımı alma hakkı güvence altına alınır. Kanunla öngörülen durumlarda hukuk yardımı ücretsiz yapılır.

Tutuklanan, göz altında bulunan, suç işlemekle itham edilen kişi tutuklandığı, göz altına alındığı veya itham ileri sürüldüğü andan itibaren avukat (savunucu) yardımından yararlanma hakkına sahiptir.

Madde 49

Suç işlemekle itham edilen bir kişi, suçluluğu federal kanunla öngörülen şekilde ispat edilmediği ve mahkemenin kesin hükmüyle yürürlüğe girmediği sürece suçsuz sayılır.

Sanık kendi suçsuzluğunu ispat etmekle yükümlü değildir.

Suçluluğa ilişkin esaslı şüpheler sanığın lehine yorumlanır.

Madde 50

Hiç kimse aynı suçtan dolayı iki defa mahkum edilemez.

Yargı işlemlerinin yürütülmesi sırasında federal kanunu ihlal ederek elde edilmiş deliller geçersizdir.

Her mahkumun, federal kanunla öngörülmüş şekilde hükmün üst mahkemece yeniden incelenmesini, ayrıca cezanın affını veya hafifletilmesini isteme hakkı vardır.

Madde 51

Hiç kimse kendisi, eşi ve federal kanunla belirlenmiş diğer akrabaları aleyhine tanıklık etmekle yükümlü değildir.

Federal kanunla tanıklık etmekten muaf tutan diğer durumlar da belirlenebilir.

Madde 52

Suçlardan ve hakimiyetin kötüye kullanılmasından zarar görenlerin hakları kanunla korunur. Devlet, zarar görenlerin yargıya ulaşmasını ve verilen zararın tazmin edilmesini sağlar.

Madde 53

Herkes devlet organları veya onların yetkili kişilerinin eylemleri (veya eylemsizlikleri) dolayısıyla verilen zarara göre devletten tazminat alma hakkına sahiptir.

Madde 54

Sorumluluk belirleyen veya ağırlaştıran kanunlar geriye yürümez.

Hiç kimse işlediği anda hukuk ihlali sayılmayan eylemden dolayı sorumluluk taşımaz. Hukuk ihlali yapıldıktan sonra onunla ilgili sorumluluk kaldırılmış veya hafifletilmişse, yeni kanun uygulanır.

Madde 55

Rusya Federasyonu Anayasasında temel hak ve özgürlüklerin yer alması diğer evrensel insan ve vatandaş hak ve özgürlüklerinin reddi veya küçümsenmesi gibi yorumlanamaz.

Rusya Federasyonunda insan ve vatandaş hak ve özgürlüklerini ortadan kaldıran veya kısıtlayan kanunlar çıkarılamaz.

İnsan ve vatandaş hak ve özgürlükleri yalnız anayasal düzenin temelleri, ahlak, sağlık, diğer kişilerin hak ve yasal çıkarlarının koruması, ülke savunması ve devlet güvenliği amacıyla federal kanunla sınırlandırılabilir.

Madde 56

Olağanüstü hal durumunda vatandaşların güvenliğinin sağlanması ve anayasal düzenin korunması için federal anayasal kanun uyarınca sınırları ve yürürlük süresi belirtilerek hak ve özgürlüklere belirli sınırlamalar getirilebilir.

Rusya Federasyonunu genelinde ve ayrı ayrı bölgelerinde olağanüstü hal, federal anayasal kanunla belirlenmiş durum ve şekillerde uygulanabilir.

Rusya Federasyonu Anayasasının 20., 21., 23.(1. fıkra), 24., 28., 34. (1.fıkra), 40 (1. fıkra), 46.-54. maddelerinde öngörülen hak ve özgürlükler sınırlandırılmaz.

Madde 57

Herkes kanunla belirlenen vergi ve resimleri ödemekle yükümlüdür. Yeni vergiler belirleyen veya vergi mükelleflerinin durumunu ağırlaştıran kanunların geriye yürümez.

Madde 58

Herkes doğayı ve çevreyi korumakla, doğal zenginliklere özen göstermekle yükümlüdür.

Madde 59

Vatanı savunma her Rusya Federasyonu vatandaşının görevi ve yükümlülüğüdür.

Rusya Federasyonu vatandaşı federal kanuna uygun olarak askeri hizmet yapar.

Rusya Federasyonu vatandaşının görüşü veya dini itikadı askeri hizmetin yapılmasına aykırıysa, ayrıca federal kanunla belirlenen diğer durumlarda alternatif sivil hizmet yapma hakkı vardır.

Madde 60

Rusya Federasyonu vatandaşı 18 yaştan itibaren kendi hak ve ödevlerini serbestçe ve tam olarak kullanabilir.

Madde 61

Rusya Federasyonu vatandaşı Rusya Federasyonu sınırları dışına sürülemez veya diğer devlete verilemez.

Rusya Federasyonu tüm vatandaşlarının korunmasını ve himayesini güvence altına alır.

Madde 62

Rusya Federasyonu vatandaşı, Rusya Federasyonunun federal kanununa veya uluslararası antlaşmasına dayanarak yabancı ülke vatandaşlığı (ikili vatandaşlık) edinebilir.

Rusya Federasyonu vatandaşının yabancı ülke vatandaşlığının olması, eğer Rusya Federasyonunun federal kanununda veya uluslararası antlaşmasında aksi öngörülmemişse, onun hak ve özgürlüklerini sınırlandırmaz ve Rusya vatandaşlığından doğan ödevlerden muaf tutmaz.

Yabancılar ve vatandaşlığı olmayan kişiler Rusya Federasyonunun federal kanunu veya uluslararası antlaşmasıyla belirlenmiş durumlar dışında Rusya Federasyonu vatandaşlarıyla eşit haklardan yararlanır ve eşit ödevler taşır.

Madde 63

Rusya Federasyonu yabancılara ve vatandaşlığı olmayan kişilere uluslararası hukukun evrensel normlarına uygun olarak siyasi sığınma hakkı verir.

Siyasi görüşleri, ayrıca Rusya Federasyonunda suç sayılmayan eylemler (hareket veya hareketsizlik) nedeniyle takip edilen kişilerin başka devletlere verilmesine izin verilmez. Suç işlemekle itham edilen kişilerin, ayrıca mahkumların cezasını infaz ettirmek için başka devletlere verilmesi Rusya Federasyonunun federal kanunu veya uluslararası antlaşması gereğince gerçekleştirilir.

Madde 64

Bu bölümdeki hükümler Rusya Federasyonunda kişinin hukuki statüsünün temellerini oluşturur ve bu Anayasayla belirlenen şekilde değiştirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FEDERAL DÜZEN

Madde 65^[11]

1. Rusya Federasyonunda aşağıdaki Rusya Federasyonu unsurları bulunur:

Adıgey Cumhuriyeti (Adıgeya), Altay Cumhuriyeti, Başkurdistan Cumhuriyeti, Buryatiya Cumhuriyeti, Dağıstan Cumhuriyeti, İnguşetiya Cumhuriyeti, Kabardin-Balkar Cumhuriyeti, Kalmıkya Cumhuriyeti, Karaçay-Çerkez Cumhuriyeti, Karel Cumhuriyeti, Komi Cumhuriyeti, Mariy El Cumhuriyeti, Mordov Cumhuriyeti, Saha (Yakutya) Cumhuriyeti, Kuzey Osetya Cumhuriyeti (Alanya), Tataristan Cumhuriyeti (Tataristan), Tıva Cumhuriyeti, Udmurt Cumhuriyeti, Hakas Cumhuriyeti, Çeçen Cumhuriyeti, Çuvaş Cumhuriyeti (Çavaş Cumhuriyeti),

Altay Toprağı, Krasnodar Toprağı, Krasnoyarsk Toprağı, Primorsk Toprağı, Stavrapol Toprağı, Habarovsk Toprağı,

Amur vilayeti, Arhangelsk vilayeti, Astrahan vilayeti, Belgorod vilayeti, Bryansk vilayeti, Vladimir vilayeti, Volgograd vilayeti, Vologod vilayeti, Voronej vilayeti, İvanov vilayeti, İrkutsk vilayeti, Kaliningrad vilayeti, Kaluga vilayeti, Kamçatka vilayeti, Kemerovo vilayeti, Kirov vilayeti, Kostroma vilayeti, Kurgan vilayeti, Kursk vilayeti, Leningrad vilayeti, Lipetsk vilayeti, Magadan vilayeti, Moskova vilayeti, Murmansk vilayeti, Nijegorod vilayeti, Novgorod vilayeti, Novosibirsk vilayeti, Omsk vilayeti, Orenburg vilayeti, Orlov vilayeti, Penza vilayeti, Perm vilayeti, Pskov vilayeti, Rostov vilayeti, Ryazan vilayeti, Samara vilayeti, Saratov vilayeti, Sahalin vilayeti, Sverdlov vilayeti, Smolensk vilayeti, Tambov vilayeti, Tver vilayeti, Tomsk vilayeti, Tula vilayeti, Tümen vilayeti, Ulyanovsk vilayeti, Çelyabinsk vilayeti, Çita vilayeti, Yaroslavl vilayeti.

Moskva, Sankt-Petersburg federal şehirlerdir.

Yahudi Özerk Vilayeti,

Agin-Buryat Özerk Alanı, Komi-Permyak Özerk Alanı, Koryaksk Özerk Alanı, Nen Özerk Alanı, Taymır (Dolgano-Nen) Özerk Alanı, Ust-Ordınsk Buryat Özerk Alanı, Hantı-Mansiysk Özerk Alanı, Çukot Özerk Alanı, Evenkiy Özerk, Yamalo-Nen Özerk Alanı.

2. Rusya Federasyonuna yeni unsurların kabulü ve içinde yeni unsurların oluşturulması federal anayasal kanunla belirlenmiş şekilde gerçekleştirilir.

Madde 66

1. Cumhuriyet statüsü Rusya Federasyonu Anayasası ve cumhuriyetlerin anayasalarıyla belirlenir.

Toprakların, vilayetlerin, federal şehirlerin, özerk vilayetlerin, özerk alanların statüsü, Rusya Federasyonu Anayasası ve toprağın, vilayetin, federal şehrin, özerk vilayetlerin, özerk alanların ilgili Rusya Federasyonu unsurunun yasama (temsili) organı tarafından kabul edilmiş Tüzükle belirlenir.

Özerk vilayetlerin ve özerk alanların yasama ve yürütme organlarının önerisi üzerine özerk vilayet ve özerk alan hakkında federal kanun kabul edilir.

Toprağın veya vilayetin sınırları içindeki özerk alanlar arasındaki ilişkiler federal kanun ve özerk alanın devlet organları ile ilgili toprak veya vilayetin devlet hakimiyet organları arasında yapılan antlaşmalarla düzenlenebilir.

Rusya Federasyonu unsurunun statüsü; Rusya Federasyonu ve Rusya Federasyonu unsurunun karşılıklı rızası ile federal anayasal kanuna uygun olarak değiştirilebilir.

Madde 67

Rusya Federasyonu ülkesi; unsurlarının ülkelerini, dahili suları ve ülke denizlerini, bunlar üzerindeki hava sahasını kapsar.

Rusya Federasyonu; federal kanun ve uluslararası hukuk normları ile belirlenen şekilde kıta sahanlığı ve Rusya Federasyonunun münhasıran ekonomik bölgesinde egemen haklara sahiptir ve yetkilerini kullanır.

Rusya Federasyonu unsurları arasındaki sınırlar, onların karşılıklı rızasıyla değiştirilebilir.

Madde 68

Rusya Federasyonu genelinde devlet dili Rusçadır.

Cumhuriyetler kendi devlet dillerini belirleyebilirler. Bu diller Cumhuriyetlerin devlet hakimiyeti organlarında, yerel yönetim organlarında, devlet kurumlarında Rusya Federasyonunun devlet dili ile bir arada kullanılır.

Rusya Federasyonu, tüm halklarına ana dillerini muhafaza etmeleri, öğrenmeleri ve geliştirmeleri için ortamın oluşturulması hakkını güvence altına alır.

Madde 69

Rusya Federasyonu; milli azınlıkların haklarını, uluslararası hukukun evrensel ilke ve normlarına ve Rusya Federasyonunun uluslararası antlaşmalarına uygun olarak güvence altına alır.

Madde 70

Rusya Federasyonunun Devlet Bayrağı, Devlet Arması ve Milli Marşı, onların tasviri ve resmi kullanım şekli federal anayasal kanunla belirlenir.

Rusya Federasyonunun başkenti Moskova şehridir. Başkent in statüsü federal kanunla belirlenir.

Madde 71

Rusya Federasyonunun yetkileri şunlardır:

Rusya Federasyonu Anayasasının ve federal kanunların kabulü ve değiştirilmesi, kanunlara uyulması üzerinde denetim,

Rusya Federasyonunun federal düzeni ve ülkesi,

İnsan ve vatandaş hak ve özgürlüklerinin düzenlenmesi ve korunması; Rusya Federasyonunda vatandaşlık; milli azınlıkların haklarının düzenlenmesi ve korunması,

Yasama, yürütme ve yargı hakimiyetinin federal organları sisteminin teşk ve faaliyet biçiminin belirlenmesi; federal devlet organlarının oluşturulması,

Federal devlet mülkiyeti ve onun yönetilmesi,

Rusya Federasyonunun devlet yönetimiyle ilgili, iktisadi, ekolojik, sosyal, kültürel ve milli gelişim alanlarındaki federal politikanın ve federal programların temellerinin belirlenmesi,

Ortak pazarın hukuki temellerinin belirlenmesi; Mali, döviz, kredi ve gümrük düzenlemesi, para dolaşımı, fiyat politikasının temelleri; federal bankalar dahil federal ekonomik hizmetler,

Federal bütçe; federal vergi ve resimler; federal bölgesel kalkınma fonları,

Federal enerji sistemleri, nükleer enerji, füzyonlanabilir maddeler, federal ulaşım, ulaştırma, haberleşme ve iletişim; uzay faaliyetleri,

Rusya Federasyonunun dış politikası ve uluslararası ilişkileri, Rusya Federasyonunun uluslararası antlaşmaları; savaş ve barış konuları,

Rusya Federasyonunun dış ekonomik ilişkileri,

Savunma ve güvenlik; savunma sanayi; silah, mühimmat, askeri donanım ve diğer ekipmanların alım-satım şeklinin belirlenmesi, zehirli maddelerin, uyuşturucu maddelerinlerin üretimi ve onların kullanım şekli,

Rusya Federasyonunun devlet sınırlarının, kara sularının, hava sahasının, münhasır ekonomik bölgesinin ve kıta sahanlığının statüsünün belirlenmesi ve korunması,

Mahkeme teşkilatı; savcılık; ceza, ceza usul ve ceza infaz mevzuatı; genel ve özel af; medeni, medeni usul, tahkim usulü mevzuatı; fikri mülkiyetle ilgili hukuk düzenlenmeleri,

Federal uyumsuzluk hukuku,

Meteorolojik hizmetler; standartlar, numuneler, metrik sistem ve zaman ölçülmesi; jeodezi ve haritacılık; coğrafi yerlerin isimleri; devlet istatistiği ve muhasebesi,

Rusya Federasyonunun devlet ödülleri ve onursal unvanları,

Federal devlet memuriyeti.

Madde 72

1. Rusya Federasyonu ve Rusya Federasyonu unsurlarının ortak yetkileri şunlardır:

Cumhuriyetlerin Anayasalarının ve kanunlarının, toprakların, vilayetlerin, federal şehirlerin, özerk vilayetin ve özerk alanların Tüzüklerinin, kanunlarının ve diğer normatif hukuk düzenlemelerinin Rusya Federasyonu Anayasası ve federal kanunlara uygunluğunun sağlanması,

İnsan ve vatandaş hak ve özgürlüklerinin korunması; milli azınlıkların haklarının korunması; kanuniliğin, hukuk düzeninin ve kamu güvenliğinin sağlanması; sınır bölgeleri rejimi,

Toprak, toprağın altı, su ve diğer doğal kaynaklar üzerinde sahiplik, zilyetlik ve intifa konuları,

Devlet mülkiyetinin sınırlarının belirlenmesi,

Doğal kaynakların işletilmesi; çevrenin muhafazası ve ekolojik güvenliğin sağlanması; özel korunması gereken doğal bölgeler; tarihi ve kültürel anıtların muhafazası,

Eğitim, öğrenim, bilim, kültür, beden eğitimi ve spor ile ilgili genel konular,

Sağlık konularının koordine edilmesi; ailenin, anneliğin, babalığın ve çocukluğun korunması; sosyal güvenlik dahil sosyal güvence,

Felaketler, doğal afetler, salgın hastalıklarla mücadele önlemlerinin alınması ve bunların sonuçlarının ortadan kaldırılması,

Rusya Federasyonunda vergilendirmenin ve resimlerin genel ilkelerinin belirlenmesi,

İdari, idari usul, iş, aile, konut, toprak, su, orman mevzuatı, toprak altı ve çevre muhafazası mevzuatı,

Yargı ve hukuk muhafaza organlarının kadroları; barolar ve noterler,

Nüfus sayısı az olan etnik grupların tarihi yaşam yerleri ve geleneksel yaşam biçimlerinin korunması,

Devlet hakimiyeti ve yerel yönetim organları sisteminin oluşturulmasının genel ilkelerinin belirlenmesi,

Rusya Federasyonu unsurlarının uluslararası ve dış ekonomik ilişkilerinin koordine edilmesi, Rusya Federasyonunun uluslararası antlaşmalarının yerine getirilmesi.

2. Bu maddenin hükümleri, Cumhuriyetler, topraklar, vilayetler, federal şehirler, özerk vilayet ve özerk alanlarda eşit düzeyde uygulanır.

Madde 73

Rusya Federasyonunun yetki alanı dışında kalan Rusya Federasyonu ve Rusya Federasyonu unsurlarının ortak yetki konuları hakkında, Rusya Federasyonu unsurları tam devlet hakimiyetine sahiptirler.

Madde 74

Rusya Federasyonu ülkesinde malların, hizmetlerin ve mali kaynakların serbest dolaşımı için, gümrük sınırlarının, gümrük vergi ve resimlerinin ve diğer engellerin konulması yasaktır.

Malların ve hizmetlerin dolaşımıyla ilgili sınırlamalar, sadece insanların güvenliğinin, yaşam ve sağlığının korunması, doğanın ve kültürel değerlerin muhafazası için gereken durumlarda federal kanuna uygun olarak konulabilir.

Madde 75

Rusya Federasyonunun para birimi Rubl'dur. Para basımı münhasıran Rusya Federasyonu Merkez Bankası tarafından gerçekleştirilir. Rusya Federasyonunda diğer para birimlerinin basımına ve dolaşımına izin verilmez.

Rubl'un istikrarının sağlanması ve korunması, Rusya Federasyonu Merkez Bankasının temel işlevidir ve bu işlevini diğer devlet hakimiyet organlarından bağımsız olarak gerçekleştirir.

Rusya Federasyonunda federal bütçe için alınan vergiler sistemi ile vergilendirme ve resimlerin genel ilkeleri federal kanunla düzenlenir.

Devlet borçlanması, federal kanunla belirlenen şekilde ve gönüllülük ilkesine dayanarak gerçekleştirilir.

Madde 76

Rusya Federasyonunun yetki alanındaki konular hakkında, Rusya Federasyonunun genelinde doğrudan uygulanan federal anayasal kanunlar ve federal kanunlar kabul edilir.

Rusya Federasyonu ve Rusya Federasyonu unsurlarının ortak yetki alanına giren konular hakkında federal kanunlar ve onların esasında Rusya Federasyonu unsurlarınca kabul edilen kanunlar ve diğer hukuk düzenlemeleri çıkarılır.

Federal kanunlar, federal anayasal kanunlara aykırı olamaz.

Rusya Federasyonu yetki alanı ve Rusya Federasyonu ile Rusya Federasyonu unsurlarının ortak yetki alanları dışındaki konularda; Cumhuriyetler, topraklar, vilayetler, federal şehirler, özerk vilayet ve özerk alanlar, kanunların ve diğer normatif hukuk düzenlemelerinin kabulü dahil kendi hukuk tasarruflarını gerçekleştirirler.

Rusya Federasyonu unsurlarının kanunları ve diğer normatif hukuk düzenlemeleri, bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarına uygun olarak kabul edilmiş federal kanunlara aykırı olamaz. Rusya Federasyonunda çıkarılmış federal kanun ve diğer düzenlemeler arasında çelişki durumunda federal kanun uygulanır.

Federal kanun ile Rusya Federasyonu unsurlarının bu maddenin dördüncü fıkrasına uygun olarak çıkarılmış normatif hukuk düzenlemeleri arasında çelişki olması durumunda Rusya Federasyonu unsurunun normatif hukuk düzenlemesi uygulanır.

Madde 77

Cumhuriyetlerin, toprakların, vilayetlerin, federal şehirlerin, özerk vilayetin, özerk alanların, devlet hakimiyeti organları sistemi; Rusya Federasyonu anayasal düzeninin temellerine ve devlet hakimiyetinin temsili ve yürütme organlarının federal kanunla belirlenen genel ilkelerine uygun olarak, Rusya Federasyonu federe unsurlarınca serbest şekilde belirlenir.

Rusya Federasyonu yetki alanı ve Rusya Federasyonu devlet hakimiyeti sınırlarında; Rusya Federasyonu ve Rusya Federasyonu federe unsurlarının, ortak yetki alanına dahil konular hakkında Rusya Federasyonunun federal yürütme organları ve Rusya Federasyonu federe unsurlarının yürütme organları, Rusya Federasyonunun tek bir yürütme hakimiyeti sistemini oluştururlar.

Madde 78

Federal yürütme organları, kendi yetkilerini gerçekleştirmek için kendi bölgesel organlarını oluşturabilir ve ilgili yetkili kişileri atayabilirler.

Federal yürütme organları, Rusya Federasyonu Anayasasına ve federal kanunlarına aykırı olmamak koşuluyla, Rusya Federasyonu federe unsurlarının yürütme organlarıyla anlaşarak, kendi yetkilerinin bir kısmını onların kullanımına devreder.

Rusya Federasyonu federe unsurlarının yürütme organları, federal yürütme organlarıyla anlaşarak, kendi yetkilerinin bir kısmının kullanılmasını onlara devredebilirler.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı ve Rusya Federasyonu Hükümeti, Rusya Federasyonu Anayasasına uygun olarak, Rusya Federasyonu genelinde federal devlet hakimiyeti yetkisinin kullanılmasını sağlarlar.

Madde 79

Rusya Federasyonu insan ve vatandaş hak ve özgürlüklerini sınırlandırmamak ve Rusya Federasyonu anayasal düzeninin temelleriyle çelişmemek kaydıyla, devletlerarası birliklere katılabilir ve yetkilerinin bir kısmını uluslararası antlaşmalara uygun olarak onlara devredebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

RUSYA FEDERASYONU CUMHURBAŞKANI

Madde 80

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Devletin başıdır.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı; Rusya Federasyonu Anayasasının, insan ve vatandaş hak ve özgürlüklerinin güvencesidir. Rusya Federasyonu Anayasasının belirlediği şekilde Rusya Federasyonu egemenliğinin, bağımsızlığının ve toprak bütünlüğünün korunması için önlemler alır, devlet organlarının uyumlu işleyişini ve karşılıklı işbirliğini sağlar.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Rusya Federasyonu Anayasasına ve federal kanunlara uygun olarak devletin iç ve dış politikasının temel yönlerini belirler.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, devletin başı olarak Rusya Federasyonunu ülke içinde ve uluslararası ilişkilerde temsil eder.

Madde 81

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, genel eşit ve doğrudan seçim hakkına dayanarak, gizli oylamayla Rusya Federasyonu vatandaşları tarafından dört yıl süre ile seçilir.

Yaşı 35'ten az olmayan, Rusya Federasyonunda en az 10 yıl daimi ikamet eden, Rusya Federasyonu vatandaşı Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı seçilebilir.

Aynı kişi, arka arkaya iki dönemden fazla Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı görevinde bulunamaz.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı seçimlerinin yapılma şekli federal kanunla belirlenir.

Madde 82

1. Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı görevine başlarken halk karşısında aşağıdaki şekilde yemin eder:

“Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı yetkilerini kullanırken, insan ve vatandaş hak ve özgürlüklerine saygı göstereceğime ve koruyacağıma, Rusya Federasyonu Anayasasına uyacağıma ve savunacağıma, devletin egemenliği ve bağımsızlığını, güvenliğini ve bütünlüğünü savunacağıma, halka sadakatle hizmet edeceğime yemin ederim.”

Yemin, Rusya Federasyonu Federasyon Konseyi üyeleri, Devlet Duması milletvekilleri ve Anayasa Mahkemesi hakimlerinin hazır bulunduğu resmi ortamda yapılır.

Madde 83

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı:

Devlet Dumasının rızasıyla Rusya Federasyonun Hükümet Başkanını göreve atar,

Rusya Federasyonu Hükümetinin oturumlarına başkanlık yapma hakkına sahiptir,

Rusya Federasyonu Hükümet Başkanının istifasıyla ilgili karar alır,

Rusya Federasyonu Merkez Bankası Başkanlığı görevine atanması için Devlet Dumasına aday önerir; Rusya Federasyonu Merkez Bankası Başkanının görevinden alınması konusunu Devlet Duması gündemine getirir,

Rusya Federasyonu Hükümet Başkanının teklifiyle Rusya Federasyonu Hükümet Başkanının yardımcılarını, federal bakanları göreve atar ve görevden alır,

Göreve atanmaları için; Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi, Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesi, Rusya Federasyonu Yüksek Hakem Mahkemesi hakimlerinin adaylıklarını, ayrıca Rusya Federasyonu Başsavcısının adaylığını Federasyon Konseyine önerir; Rusya Federasyonu Başsavcısının görevden alınması için Federasyon Konseyine teklif sunar; diğer federal mahkemelerin hakimlerini göreve atar,

Statüsü federal kanunla belirtilen, Rusya Federasyonu Güvenlik Konseyini kurar ve yönetir,

Rusya Federasyonunun askeri stratejisini onaylar,

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının Sekreterliğini oluşturur,

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının yetkili temsilcilerini göreve atar ve görevden alır,

Rusya Federasyonu Silahlı Kuvvetlerinin yüksek komuta heyetini göreve atar ve görevden alır,

Federal Meclis kamaralarının ilgili komite ve komisyonlarına danışarak, Rusya Federasyonunun yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlardaki temsilcilerini göreve atar ve geri çağırır.

Madde 84

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı:

Rusya Federasyonu Anayasası ve federal kanuna uygun olarak Devlet Duması seçimlerini belirler,

Rusya Federasyonu Anayasasında öngörülen durum ve şekillerde Devlet Dumasını fesheder,

Federal anayasal kanunla düzenlenen şekilde referandum belirler,

Devlet Dumasına kanun tasarıları sunar,

Federal kanunları imzalar ve yayımlar,

Ülkedeki durumla, devletin iç ve dış politikasının temel yönleriyle ilgili Federal Meclise yıllık mesaj sunar.

Madde 85

1. Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Rusya Federasyonu devlet organları ve Rusya Federasyonu federe unsurlarının devlet organları arasında, ayrıca Rusya Federasyonu federe unsurlarının devlet hakimiyet organlarının aralarındaki uyuşmazlıkları çözmek için uzlaşma prosedürlerini kullanabilir. Uzlaşma kararının alınamaması durumunda Cumhurbaşkanı, sorunu çözmek için konuyu ilgili mahkemeye devredebilir.

2. Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Rusya Federasyonu federe unsurları yürütme organları düzenlemelerinin yürürlüğünü, bu düzenlemeler Rusya Federasyonu Anayasasına ve federal kanunlarına, Rusya Federasyonunun uluslararası yükümlülüklerine aykırı olduğunda veya sorun ilgili mahkemede çözülmeden, insan ve vatandaş hak ve özgürlüklerinin ihlali durumunda durdurabilir.

Madde 86

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı:

Rusya Federasyonu dış politikasını yönetir,

Görüşmeler yapar, Rusya Federasyonunun uluslararası antlaşmalarını imzalar,

Onay belgelerini imzalar,

Akredite olunmuş diplomatik temsilciliklerin güven mektuplarını ve avdetnamelerini kabul eder.

Madde 87

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Rusya Federasyonu Silahlı Kuvvetlerinin Yüksek Başkomutanıdır.

Rusya Federasyonuna saldırı ve yakın saldırı tehdidi durumlarında, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı; Rusya Federasyonu genelinde veya ayrı ayrı bölgelerinde, Federasyon Konseyi ve Devlet Dumasına bu konuda derhal bilgi sunarak sıkıyönetim uygular.

Sıkıyönetimin rejimi federal anayasal kanunla belirlenir.

Madde 88

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı; federal anayasal kanunlarda öngörülen durumlarda ve şekilde, Rusya Federasyonu genelinde veya onun ayrı ayrı bölgelerinde Federasyon Konseyi ve Devlet Dumasına bu konuda derhal bilgi sunarak olağanüstü hal uygular.

Madde 89

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı:

Rusya Federasyonu vatandaşlığı ve siyasi sığınma verilmesi konularını karara bağlar,

Rusya Federasyonunun devlet ödülleriyle ödüllendirir, Rusya Federasyonunun onursal rütbelerini, yüksek askeri ve yüksek özel rütbelerini verir,

Suçluları af eder.

Madde 90

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı kararname çıkarır ve emirler verir.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının kararname ve emirleri Rusya Federasyonu genelinde bağlayıcıdır.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının kararname ve emirleri Rusya Federasyonu Anayasasına ve federal kanunlara aykırı olamaz.

Madde 91

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı dokunulmazlık hakkına sahiptir.

Madde 92

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, yemin ettiğı andan itibaren yetkilerini kullanmaya başlar ve yeni seçilen Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının yemin ettiğı andan itibaren, görev süresinin sona ermesiyle yetkilerini kullanmaya son verir.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, istifası, sağlık durumuyla ilgili olarak kendi yetkilerini uzun süre kullanamaması veya görevden uzaklaştırılması durumunda, zamanından önce yetkilerini kullanmaya son verir. Bu durumda Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanlığı seçimleri Cumhurbaşkanı yetkilerinin zamanından önce sona erdiğinde itibaren üç ay içinde yapılır.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının kendi görevlerini yerine getiremediğı tüm durumlarda, bu görevler Rusya Federasyonu Hükümet Başkanı tarafından yerine getirilir. Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı görevlerini vekaleten yerine getiren kişi, Devlet Dumasını feshetme, referandum belirleme, ayrıca Rusya Federasyonu Anayasasına ilave ve değışikliler yapılmasını teklif etme hakkına sahip değildir.

Madde 93

1. Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, sadece Devlet Duması tarafından ileri sürülen devlete ihanet veya diğcr ağır suç işleme si konusundaki ithama dayanarak ve Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının eylemlerinde suç unsurlarının varlığına ilişkin Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesinin görüşü üzerine ve itham usullerine uyulduğuna ilişkin Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesinin görüşüne dayanarak, Federasyon Konseyince görevinden uzaklaştırılabilir.

2. İthamın ileri sürüldüğüne ilişkin Devlet Dumasının kararı ve Federasyon Konseyinin Cumhurbaşkanını görevden alma kararı, Devlet Duması milletvekillerinin en az üçte birinin teşebbüsü ve Devlet Dumasınca oluşturulan özel komisyonun görüşü doğrultusunda, her kamaranın üye tam sayısının üçte iki oyu ile kabul edilmelidir.

3. Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının görevden alınmasına ilişkin Federasyon Konseyinin kararı, Devlet Duması tarafından Devlet Başkanına karşı ithamın ileri sürüldüğü andan itibaren en geç üç ay içinde kabul edilmelidir. Eğer bu süre içinde Federasyon Konseyinin kararı kabul edilmezse, Devlet Başkanına karşı ileri sürülmüş itham reddedilmiş sayılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

FEDERAL MECLİS

Madde 94

Federal Meclis - Rusya Federasyonu parlamentosu, Rusya Federasyonunun temsili ve yasama organıdır.

Madde 95

Federal Meclis iki kamaradan, Federasyon Konseyinden ve Devlet Dumasından oluşur.

Federasyon Konseyine, Rusya Federasyonun her federe unsurunun temsili ve yürütme organlarından birer temsilci olmak kaydıyla ikişer temsilci girer.

Devlet Duması 450 milletvekilinden oluşur.

Madde 96

1.Devlet Duması dört yıl süre için seçilir.

2. Federasyon Konseyinin oluşum şekli ve Devlet Dumasının seçim şekli federal kanunla belirlenir.

Madde 97

21 yaşına ulaşmış ve seçimlere katılma hakkına sahip her Rusya Federasyonu vatandaşı Devlet Dumasının milletvekili seçilebilir.

Bir kişi aynı anda Fedesyon Konseyi üyesi ve Devlet Duması milletvekili olamaz. Devlet Duması milletvekili, diğer temsili devlet hakimiyet organlarının milletvekili ve yerel yönetimlerin halk vekili olamaz.

Devlet Duması milletvekilleri devamlı şekilde çalışırlar. Devlet Duması milletvekilleri devlet memuriyetinde bulunamaz, öğretim, bilimsel ve diğer yaratıcı faaliyetler dışında her hangi bir ücretli faaliyetle uğraşamaz.

Madde 98

Federasyon Konseyi üyeleri ve Devlet Duması milletvekilleri görev süreleri boyunca dokunulmazlık hakkına sahiptirler; Suçüstü yakalanma durumları hariç tutuklanamaz, hapsedilemez, aranamaz, ayrıca, diğer insanların güvenliğinin sağlanması için federal kanunla öngörülmüş durumlar hariç kişisel aramaya tabi tutulamazlar.

Dokunulmazlık hakkından yoksun bırakılmasına ilişkin konu, Rusya Federasyonu Başsavcısının önerisiyle Federal Meclisin ilgili kamarası tarafından karara bağlanır.

Madde 99

Federal Meclis daimi çalışan organdır.

Devlet Duması seçimden sonraki otuzuncu gün ilk oturum için toplanır. Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı Devlet Dumasını bu süreden önce oturuma çağırabilir.

Devlet Duması ilk oturumu en yaşlı milletvekili tarafından açılır.

Yeni seçilmiş Devlet Dumasının çalışmaya başlamasıyla, önceki Devlet Dumasının yetkileri sona erer.

Madde 100

Federasyon Konseyi ve Devlet Dumasının oturumları ayrı ayrı yapılır.

Federasyon Konseyi ve Devlet Duması oturumları açık yapılır. Kamaraların içtüzüklerinin öngördüğü durumlarda kapalı oturumlar yapılabilir.

Kamaralar; Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının mesajlarını, Rusya Federasyonu Anayasa Mahkeme Başkanının mesajlarını, yabancı devlet başkanlarının konuşmalarını dinlemek amacıyla birlikte toplanabilirler.

Madde 101

Federasyon Konseyi kendi içinden Federasyon Konseyi Başkanını ve yardımcılarını seçer. Devlet Duması kendi üyeleri içinden Devlet Duması Başkanını ve yardımcılarını seçer.

Federasyon Konseyi Başkanı ve yardımcıları, Devlet Duması Başkanı ve yardımcıları oturumları yönetir ve kamaraların iç düzenini sağlar.

Federasyon Konseyi ve Devlet Duması, komite ve komisyonlar oluşturur, kendi yetki alanlarındaki konularda parlamento dinlemeleri gerçekleştirir.

Kamaraların her biri; kendi iç tüzüğünü kabul eder ve kendi iç düzenine ilişkin konuları çözüme bağlar.

Federal bütçenin uygulanmasına ilişkin denetimin gerçekleştirilmesi için, Federasyon Konseyi ve Devlet Duması, oluşumu ve faaliyet şekli federal kanunla düzenlenen Sayıştayı oluşturur.

Madde 102

1. Federasyon Konseyinin yetkileri şunlardır:

Rusya Federasyonu federe unsurları arasında, sınır değişikliklerinin onaylanması,

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının, sıkıyönetim ilan edilmesine ilişkin kararnamesinin onaylanması,
Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının, olağanüstü hal ilan edilmesine ilişkin kararnamesinin onaylanması,
Rusya Federasyonu Silahlı Kuvvetlerinin, Rusya Federasyonu sınırları dışında kullanılmasına izin verilmesi,
Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin belirlenmesi,
Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının görevinden uzaklaştırılması,
Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi, Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesi, Rusya Federasyonu Yüksek Hakem Mahkemesi hakimlerinin göreve atanması,
Rusya Federasyonu Başsavcısının göreve atanması ve görevden alınması,
Sayıştay Başkan ve üyelerinin yarısının göreve atanması ve görevden alınması,
Federasyon Konseyi, Rusya Federasyonu Anayasasıyla yetki alanına aid edilen konularda karar alır.
Rusya Federasyonu Anayasasıyla başka bir usul öngörülmemişse, Federasyon Konseyinin kararları Federasyon Konseyi üye tam sayısının çoğunluk oyu ile kabul edilir.

Madde 103

1. Devlet Dumasının yetkileri şunlardır:
Rusya Federasyonu Hükümet Başkanının atanması için Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanına onay vermek,
Rusya Federasyonu Hükümetine güvenoyu vermek,
Rusya Federasyonu Merkez Bankası Başkanını göreve atama ve görevden alma,
Sayıştay Başkanını ve üyelerinin yarısını göreve atama ve görevden alma,
Federal anayasal kanun doğrultusunda faaliyet gösteren İnsan Hakları Yetkilisini göreve atamak ve görevden almak,
Genel af ilan etmek,
Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının görevinden uzaklaştırılması için suçlamada bulunmak,
2. Devlet Duması, Rusya Federasyonu Anayasasıyla yetki alanına dahil edilen konularda karar alır.
3. Rusya Federasyonu Anayasasında başka bir usul öngörülmemişse, Devlet Duması kararları Devlet Duması üye tam sayısının çoğunluğunun oyu ile kabul edilir.

Madde 104

Yasama teşebbüsü hakkı, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanına, Federasyon Konseyine, Federasyon Konseyi üyelerine, Devlet Duması milletvekillerine, Rusya Federasyonu Hükümetine, Rusya Federasyonu federe unsurlarının yasama (temsili) organlarına aittir. Yasama teşebbüsü hakkı ayrıca yetki alanlarıyla ilgili konularda Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesine, Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesine, Rusya Federasyonu Yüksek Hakem Mahkemesine aittir.

Yasa tasarıları Devlet Dumasına sunulur.

Vergilerin uygulanması veya kaldırılmasına, ödenmesinden muaf tutulmasına, devlet borçlanması yapılmasına, devletin mali yükümlülüklerinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarıları ve federal bütçeden karşılanan harcamaları öngören diğer kanun tasarıları, sadece Rusya Federasyonu Hükümetinin görüşü alınarak sunulabilir.

Madde 105

Federal kanunlar Devlet Duması tarafından kabul edilir.

Federal kanunlar, Rusya Federasyonu Anayasasında başka bir usul öngörülmemişse, Devlet Duması üye tam sayısının çoğunluk oylarıyla kabul edilir.

Devlet Duması tarafından kabul edilmiş federal kanunlar beş gün içinde Federasyon Konseyinin görüşüne sunulur.

Federal kanun, Federasyon Konseyi tarafından, kamaranın üye tam sayısının çoğunluğunun lehte oy kullanmasıyla, yahut on dört gün içinde Federasyon Konseyi tarafından görüşülmemişse kabul edilmiş sayılır.

Federasyon Konseyi tarafından federal kanunun geri çevrilmesi durumunda ortaya çıkan uyuşmazlığın aşılması için kamaralar uzlaşma komisyonu oluşturabilirler ve bundan sonra federal kanun Devlet Dumasında tekrar görüşülür.

Federasyon Konseyi kararı Devlet Duması tarafından onaylanmazsa, ikinci oylamada Devlet Duması üye tam sayısının en az üçte ikisinin lehte oy kullanmasıyla federal kanun kabul edilmiş sayılır.

Madde 106

Devlet Dumasının aşağıdaki konularda kabul ettiği federal kanunların Federasyon Konseyi tarafından görüşülmesi zorunludur:

- Federal bütçe,
- Federal vergiler ve resimler,
- Mali, döviz, kredi, gümrük düzenlemesi, para dolaşımı,
- Rusya Federasyonu uluslararası antlaşmalarının onaylanması ve iptali,
- Rusya Federasyonunun Devlet sınırlarının statüsü ve korunması,
- Savaş ve barış.

Madde 107

Kabul edilen federal kanun, imzalanması ve yayımlanması için, beş gün içinde Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanına sunulur.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı on dört gün içinde federal kanunu imzalar ve ilan eder.

Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, federal kanunun kabul edildiği andan itibaren on dört gün içinde geri çevirir; Devlet Duması ve Federasyon Konseyi, Rusya Federasyonu Anayasasında belirlenen şekilde söz konusu kanunu yeniden görüşür. İkinci görüşme sırasında federal kanun eski şekliyle Federasyon Konseyi ve Devlet Duması üye tam sayısının üçte iki oy çoğunluğuyla kabul edilirse, yedi gün içinde Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı tarafından imzalanır ve yayımlanır.

Madde 108

Federal anayasal kanunlar, Rusya Federasyonu Anayasasıyla öngörülen konularda kabul edilir.

Federal anayasal kanunlar Federasyon Konseyi üye tam sayısının en az dörtte üçünün ve Devlet Duması milletvekillerinin üye tam sayısının en az üçte ikisinin oy çoğunluğuyla onaylanmışsa, kabul edilmiş sayılır. Federal anayasal kanun on dört gün içinde Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı tarafından imzalanır ve yayımlanır.

Madde 109

Devlet Duması Rusya Federasyonu Anayasasının 111. ve 117. maddelerinde öngörülen durumlarda Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı tarafından feshedilebilir.

Devlet Dumasının feshi durumunda, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı; yeni seçilecek Devlet Dumasının, fesihten sonra en geç dört ay içinde, toplanmasını sağlayabilecek yeni seçim tarihini belirler.

Devlet Duması, seçildikten sonraki bir yıl içinde Rusya Federasyonu Anayasasının 117. maddesinde öngörülen gerekçeyle feshedilemez.

Devlet Duması, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanına karşı bir suçlamada bulunduğu andan itibaren, Federasyon Konseyinin bu konudaki kararının kabul edilmesine kadar feshedilemez.

Devlet Duması, Rusya Federasyonu genelinde sıkıyönetim veya olağanüstü hal uygulandığı sırada, ayrıca Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının yetki süresinin sona ermesinin son altı ayı içinde feshedilemez.

ALTINCI BÖLÜM

RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ

Madde 110

Rusya Federasyonunda yürütme hakimiyeti Rusya Federasyonu Hükümeti tarafından kullanılır.

Rusya Federasyonu Hükümeti, Rusya Federasyonu Hükümet Başkanı, Rusya Federasyonu Hükümeti Başkanı yardımcıları ve federal bakanlardan oluşur.

Madde 111

1. Rusya Federasyonu Hükümet Başkanı, Devlet Dumasının rızasıyla Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

Rusya Federasyonu Hükümet Başkanının adaylığına ilişkin teklif yeni seçilen Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının göreve başlamasından veya Rusya Federasyonu Hükümetinin istifasından sonra en geç iki hafta içinde, yahut Devlet Duması tarafından adaylığının geri çevrilmesinden sonraki bir hafta içinde gündeme alınır.

Devlet Duması, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanınca önerilen Rusya Federasyonu Hükümeti Başkanının adaylığını, bu konudaki teklifin gündeme alınmasından sonraki bir hafta içine görüşür.

Rusya Federasyonu Hükümet Başkanı adaylıklarının Rusya Federasyonu Devlet Duması tarafından üç kez geri çevrilmesi durumunda, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Rusya Federasyonu Hükümet Başkanını göreve atar, Devlet Dumasını fesheder ve yeni seçimlerin yapılmasına karar verir.

Madde 112

1. Rusya Federasyonu Hükümet Başkanı; atanmasından sonraki bir haftalık süre içinde, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanına federal yürütme organlarının yapısına ilişkin teklifte bulunur.

2. Rusya Federasyonu Hükümet Başkanı; Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanına, Rusya Federasyonu Hükümet Başkanı yardımcılık görevine ve federal bakanlıklara adaylıklar önerir.

Madde 113

Rusya Federasyonu Hükümet Başkanı; Rusya Federasyonu Anayasasına, federal kanunlara ve Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının kararnamelerine uygun olarak, Rusya Federasyonu Hükümet faaliyetlerinin temel yönlerini belirler ve çalışmasını organize eder.

Madde 114

1. Rusya Federasyonu Hükümeti:

Federal bütçeyi hazırlar ve Devlet Dumasına sunar ve uygulanmasını sağlar; federal bütçenin uygulanmasına ilişkin Devlet Dumasına rapor sunar;

Rusya Federasyonunda tek bir maliye, kredi ve para politikasının gerçekleşmesini yönlendirir;

Rusya Federasyonunda kültür, bilim, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, ekoloji alanlarında tek bir devlet politikasının yürütülmesini sağlar;

Federal mülkiyetin yönetimini gerçekleştirir;

Ülke savunması, devlet güvenliği, Rusya Federasyonunun dış politikasının yürütülmesi yönünde önlemler alır;

Kanuniliğin, vatandaşların hak ve özgürlüklerinin sağlanması, mülkiyetin ve kamu düzeninin korunması, suçlulukla mücadele için önlemler alır;

Rusya Federasyonu Anayasası, federal kanunlar, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının kararnameleriyle verilen diğer yetkileri kullanır.

2. Rusya Federasyonu Hükümetinin faaliyet şekli, federal anayasal kanunla belirlenir.

Madde 115

Rusya Federasyonu Hükümeti, Rusya Federasyonu Anayasasına, federal kanunlara, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının normatif kararnamelerine dayanarak ve onların yerine getirilmesi için karar ve emirler verir ve bunların yerine getirilmesini sağlar.

Rusya Federasyonu Hükümetinin karar ve emirleri Rusya Federasyonunda bağlayıcıdır.

Rusya Federasyonu Hükümetinin karar ve emirleri Rusya Federasyonu Anayasasına, federal kanunlara, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının kararnamelerine aykırı olduğu durumlarda, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanını tarafından iptal edilebilir.

Madde 116

Rusya Federasyonu Hükümeti, yeni seçilmiş Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanına kendi yetkilerini iade eder.

Madde 117

1. Rusya Federasyonu Hükümeti istifada bulunabilir ve bu istifa Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı tarafından kabul edilir veya geri çevrilir.

2. Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı Rusya Federasyonu Hükümetinin istifası konusunda karar alır.

3. Devlet Duması, Rusya Federasyonu Hükümetine güvensizlik oyu verebilir. Rusya Federasyonu Hükümetine güvensizlik oyu verilmesine ilişkin karar, Devlet Duması üye tam sayısının çoğunluğuyla kabul edilir. Devlet Duması tarafından Rusya Federasyonu Hükümetine güvensizlik oyu verilmesinden sonra; Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Rusya Federasyonu Hükümetinin istifasını ilan edebilir veya Devlet Dumasının kararını onaylamayabilir. Eğer üç ay içinde Devlet Duması, Rusya Federasyonu Hükümetine tekrar güvensizlik oyu verirse, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Hükümetin istifasını ilan eder veya Devlet Dumasını fesheder.

4. Rusya Federasyonu Hükümet Başkanı, Devlet Duması karşısında Rusya Federasyonu Hükümetine güven oyu isteğinde bulunabilir. Eğer Devlet Duması güven oyu vermezse, Cumhurbaşkanı yedi gün içinde Rusya Federasyonu Hükümetinin istifası veya Devlet Dumasının feshi ve yeni seçimlerin yapılması konusunda karar alır.

5. Rusya Federasyonu Hükümeti istifası veya yetkilerini iade etmesi durumunda Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının görevlendirmesiyle, yeni Rusya Federasyonu Hükümetinin oluşmasına kadar görevine devam eder.

YEDİNCİ BÖLÜM ***YARGI HAKİMİYETİ***

Madde 118

Rusya Federasyonunda yargı yetkisi sadece mahkemelerce kullanılır.

Yargı yetkisi anayasal, sivil, idari ve cezai yargı işlemleriyle gerçekleştirilir.

Rusya Federasyonunun yargı sistemi, Rusya Federasyonu Anayasası ve federal anayasal kanunlarla belirlenir. Olağanüstü mahkemelerin kurulmasına izin verilmez.

Madde 119

25 yaşına ulaşmış, hukuk alanında yüksek öğrenim görmüş ve hukuk alanında en az beş yıl deneyime sahip Rusya Federasyonu vatandaşları hakim olabilirler. Federal kanunla Rusya Federasyonu hakimlerinde aranan ilave özellikler belirlenebilir.

Madde 120

Hakimler bağımsızdırlar ve sadece Rusya Federasyonu Anayasasına ve federal kanunlara tabidirler.

Mahkeme, davayı incelerken devlet organının veya diğer organların düzenlemesinin kanunlara aykırı olduğunu belirlerse, kanuna uygun karar alır.

Madde 121

1. Hakimler değiştirilemez.

2. Hakimlerin yetkileri federal kanunla belirlenen usul ve esaslar dışında sona erdirilemez veya durdurulamaz.

Madde 122

Hakimler dokunulmazdır.

Hakimler hakkında federal kanunla belirlenen şekil dışında ceza kovuşturulması yapılamaz.

Madde 123

Tüm mahkemelerde davaların görüşülmesi açık yürütülür. Davanın kapalı duruşmada görüşülmesine, sadece federal kanunla belirlenen durumlarda izin verilir.

Federal kanunla öngörülen durumlar dışında, ceza davalarının mahkemelerde gıyabi görüşülmesine izin verilmez.

Yargılama tarafların çekişmesi ve eşitliği esasında gerçekleştirilir.

Yargılama işlemleri federal kanunla öngörülen durumlarda, jürinin katılımıyla gerçekleştirilir.

Madde 124

Mahkemelerin finansmanı, sadece federal bütçeden sağlanır ve yargının federal kanunlara uygun olarak tam ve bağımsız şekilde yürütülmesini temin etmelidir.

Madde 125

1. Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi 19 hakimden oluşur.

2. Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi; Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının, Federasyon Konseyinin, Devlet Dumasının, Federasyon Konseyi üyelerinin veya Devlet Duması milletvekillerinin beşte birinin, Rusya Federasyonu Hükümetinin, Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesi ve Rusya Federasyonu Yüksek Hakem Mahkemesinin, Rusya Federasyonu federe unsurlarının yasama ve yürütme organlarının başvurusu üzerine, aşağıdakilerin Rusya Federasyonu Anayasasına uygunluğu konusundaki davaları çözer:

Federal kanunların, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının, Federasyon Konseyinin, Devlet Dumasının, Rusya Federasyonu Hükümetinin normatif düzenlemelerinin,

Cumhuriyetlerin Anayasalarının, Rusya Federasyonu federe unsurlarının Tüzüklerinin, ayrıca, Rusya Federasyonu devlet organlarının yetki alanına dahil konular ve Rusya Federasyonu devlet organlarıyla Rusya Federasyonu federe unsurlarının devlet organlarının ortak yetki alanına dahil konularda çıkarılan kanunlarının ve diğer normatif düzenlemelerinin,

Rusya Federasyonu devlet organları ile Rusya Federasyonu federe unsurlarının devlet organları arasında, Rusya Federasyonu federe unsurlarının devlet organlarının kendi aralarında yapılmış anlaşmaların,

Rusya Federasyonunun yürürlüğe girmemiş uluslararası antlaşmalarının.

3. Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi aşağıdaki organlar arasındaki yetki ihtilaflarından doğan uyuşmazlıkları çözer:

Federal devlet organları arasında,

Rusya Federasyonu devlet organları ile Rusya Federasyonu federe unsurlarının hakimiyet organları arasında;

Rusya Federasyonunun federe unsurlarının yüksek devlet organlarının kendi aralarında,

4. Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi; vatandaşların anayasal hak ve özgürlüklerinin ihlaline ilişkin şikayetler ve mahkemelerin başvurusu üzerine somut davada uygulanan veya uygulanmaya konan kanunun anayasallığını federal kanunla öngörülmüş şekilde denetler.

Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi; Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının, Federasyon Konseyinin, Devlet Dumasının, Rusya Federasyonu Hükümetinin, Rusya Federasyonu federe unsurlarının yasama organlarının başvurusu üzerine Rusya Federasyonu Anayasasını yorumlar.

Anayasaya aykırı olarak tanımlanan düzenlemeler veya onların değişik hükümleri yürürlükten kalkar; Rusya Federasyonunun Rusya Federasyonu Anayasasına aykırı uluslararası antlaşmaları yürürlüğe konamaz ve uygulanamaz.

Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi; Federasyon Konseyinin başvurusu üzerine, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının devlete ihanet veya diğer ağır suç işlediğine ilişkin ithamın kanunlara uygun bir şekilde ileri sürüldüğü konusunda görüş bildirir.

Madde 126

Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesi medeni, cezai, idari ve diğer davalara ilişkin ve genel mahkemeler üzerinde üst yargı organı olup, federal kanunla öngörülen usulde onların faaliyeti hakkında yargı denetimini gerçekleştirir ve mahkeme pratiğine ilişkin açıklamalar yapar.

Madde 127

Rusya Federasyonu Yüksek Hakem Mahkemesi, hakem mahkemelerince incelenmiş ekonomik uyuşmazlıklar ve diğer davaların çözümüne ilişkin yüksek yargı organı olup, federal kanunla öngörülen usulde onların faaliyeti hakkında yargı denetimini gerçekleştirir ve mahkeme pratiğine ilişkin açıklamalar yapar.

Madde 128

1. Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi, Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesi, Rusya Federasyonu Yüksek Hakem Mahkemesi hakimleri, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının önerisiyle Federasyon Konseyi tarafından atanır.

2. Diğer federal mahkemelerin hakimleri, federal kanunla belirlenmiş şekilde, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

3. Rusya Federasyonu Anayasa Mahkemesi, Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesi, Rusya Federasyonu Yüksek Hakem Mahkemesi ve diğer federal mahkemelerin yetkileri, oluşum ve faaliyet şekli federal anayasal kanunla düzenlenir.

Madde 129

Rusya Federasyonu Savcılığı, alt kademe savcılarının üst kademe savcılarına ve Rusya Federasyonu Başsavcısına tabi olduğu merkezleştirilmiş tek sistemden oluşur.

Rusya Federasyonu Başsavcısı Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanının önerisiyle Federasyon Konseyi tarafından göreve atanır ve görevden alınır.

Rusya Federasyonu federe unsurlarının savcıları, federe unsurların onayıyla Rusya Federasyonu Başsavcısı tarafından atanır.

Diğer savcılar Rusya Federasyonu Başsavcısı tarafından atanır.

Rusya Federasyonu Savcılığının yetkileri, oluşum ve faaliyet şekli federal anayasal kanunla belirlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

YEREL YÖNETİM

Madde 130

Rusya Federasyonunda yerel yönetimler, halk tarafından yerel önem taşıyan konuların serbestçe çözümünü, belediye mülkiyeti üzerinde sahiplik, zilyetlik ve intifa haklarının kullanılmasını sağlar.

Yerel yönetimler referandum, seçimler ve iradenin doğrudan ifadesinin diğer şekilleriyle, yerel yönetimlerin seçilmiş ve diğer organlarıyla gerçekleştirilir.

Madde 131

Yerel yönetimler şehir, köy yerleşim bilimlerinde ve tarihi ve yerel gelenekleri dikkate alarak diğer bölgelerde oluşturulur. Yerel yönetim organlarının yapısı halk tarafından serbestçe belirlenir.

Yerel yönetimlerin sınırlarını değiştirmeye, ilgili bölge halkının görüşü dikkate alınarak izin verilir.

Madde 132

Yerel yönetim organları belediye mülkiyetini serbestçe yönetir, yerel bütçeyi oluşturur, onaylar ve uygular, yerel vergi ve resimleri belirler, kamu düzeninin korunmasını sağlar, ayrıca yerel öneme sahip diğer konuları çözer.

Yerel yönetim organları kanunla, gerçekleştirilmeleri için gereken maddi ve mali kaynakların verilmesi şartıyla ayrı ayrı devlet yetkileri ile donatılabilirler. Verilen yetkilerin kullanılması devlet denetimi altındadır.

Madde 133

Rusya Federasyonunda yerel yönetimler, yargısal korunma, devlet organları kararları sonucunda ortaya çıkmış ek giderlerin tazmini, yerel yönetimin Rusya Federasyonu Anayasası ve federal kanunlarla belirlenmiş haklarının sınırlandırılmasının yasaklanmasıyla güvence altına alınır.

DOKUZUNCU BÖLÜM ANAYASADA DÜZELTMELER VE ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLMESİ

Madde 134

Rusya Federasyonu Anayasasında düzeltmeler yapılması ve hükümlerinin değiştirilmesine ilişkin teklif, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, Federasyon Konseyi, Devlet Duması, Rusya Federasyonu Hükümeti, Rusya Federasyonu federe unsurlarının yasama (temsili) organları, ayrıca Federasyon Konseyi üyeleri ve Devlet Duması milletvekillerinin beşte birinden az olmayan grupları tarafından ileri sürülebilir.

Madde 135

Rusya Federasyonu Anayasasının 1., 2., ve 9. bölümlerinin hükümleri Federasyon Konseyince değiştirilemez.

Rusya Federasyonu Anayasasının 1., 2., ve 9. bölümlerinin hükümlerinin değiştirilmesine ilişkin teklif Federasyon Konseyi üye tam sayısının ve Devlet Duması milletvekili tam sayısının beşte üçü tarafından desteklenirse, federal anayasal kanun gereğince Anayasal Meclis toplanır.

Anayasal Meclis; ya Rusya Federasyonu Anayasasının değiştirilemezliğini on'aylar, ya da Anayasal Meclisin üye tam sayısının üçte ikisi tarafından kabul edilen veya tüm-halk oylamasına çıkarılan Rusya Federasyonunu yeni Anayasa tasarısını hazırlar. Halk oylaması yapılırsa oylamaya seçmenlerin yarısından fazlası katıldığında ve oylamaya katılanların yarısından çoğu lehte oy kullandığı takdirde Rusya Federasyonu Anayasası kabul edilmiş sayılır.

Madde 136

Rusya Federasyonu Anayasasının 3.-8. bölümlerinde düzeltmeler, federal anayasal kanununun kabul edilmesi için öngörülen şekilde kabul edilir ve Rusya Federasyonu federe unsurlarının en az üçte ikisinin yasama organlarında kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Madde 137

Rusya Federasyonu Anayasasının Rusya Federasyonunun yapısını belirleyen 65. maddesinde değişiklikler, Rusya Federasyonuna yeni federe unsurların kabulü ve Rusya Federasyonu yapısında yeni federe unsurların oluşturulması, Rusya Federasyonu federe unsurlarının anayasal hukuki statüsünün değiştirilmesi hakkında federal anayasal kanun gereğince yapılır.

Cumhuriyetin, toprağın, vilayetin, federal şehrin, özerk vilayetin, özerk alanın adında değişiklik yapılması durumunda Rusya Federasyonu federe unsurunun yeni ismi Rusya Federasyonu Anayasasının 65. maddesine ilave edilir.

II. KISIM NİHAİ VE GEÇİCİ HÜKÜMLER

1. Rusya Federasyonu Anayasası, genel halk oylamasının sonuçlarına göre resmi olarak yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

Genel halk oylamasının yapıldığı 12 Aralık 1993 tarihi, Rusya Federasyonu Anayasasının kabul günü sayılır.

Aynı anda 12 Nisan 1978 yılında kabul edilmiş Rusya Federasyonu Anayasasının (Temel Kanun) sonradan yapılan değişiklikler ve ilavelerle birlikte yürürlüğü sona erer.

Rusya Federasyonu Anayasasının hükümleriyle Federal Anlaşmanın – Rusya Federasyonu Federal Devlet Organları ile Rusya Federasyonu Egemen Cumhuriyetlerinin Devlet Organları Arasında Yetki Konularının ve Hakimiyetin Ayrılması hakkında Anlaşmanın, Rusya Federasyonu Federal Devlet Hakimiyeti Organları ile Toprakların, Vilayetlerin, Moskova ve Sank Petersburg Şehirlerinin Devlet Hakimiyet Organları Arasında Yetki Konularının ve Hakimiyetin Ayrılması hakkında Anlaşmanın, Rusya Federasyonu Federal Devlet Organları ile Rusya Federasyonuna Dahil Özerk vilayetin ve Özerk Alanların Devlet Organları Arasında Yetki Konularının ve Hakimiyetin Ayrılması hakkında Anlaşmanın, ayrıca Rusya Federasyonu federal devlet organları ile Rusya Federasyonu federe unsurlarının devlet organları arasındaki diğer antlaşmaların, Rusya Federasyonu federe unsurlarının devlet organlarının kendi aralarındaki antlaşmaların hükümlerinin çelişmesi durumunda, Rusya Federasyonu Anayasasının hükümleri uygulanır.

2. Rusya Federasyonu sınırları içinde bu Anayasanın yürürlüğe girmesine kadar yürürlükte olan kanunlar ve diğer hukuk düzenlemeleri Rusya Federasyonu Anayasasına aykırı olmadıkça uygulanır.

Rusya Federasyonunun – Rusya'nın Anayasasına (Temel Kanun) uygun olarak seçilen Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı, yeni Anayasanın yürürlüğe girdiği günden itibaren, seçildiği sürenin sonuna kadar bu Anayasanın belirlediği yetkilerini kullanır.

Bakanlar Kurulu – Rusya Federasyonu Hükümeti, bu Anayasanın yürürlüğe girdiği günden itibaren bu Anayasayla Rusya Federasyonu Hükümetine tanınan hak, görev ve sorumlulukları kazanır ve bundan sonra Rusya Federasyonu Hükümeti adını alır.

Rusya Federasyonunda mahkemeler yargılamayı, bu Anayasayla belirlenmiş yetkilerine uygun olarak yürütür.

Anayasanın yürürlüğe girmesinden sonra Rusya Federasyonunun tüm mahkemelerinin hakimleri, seçtikleri süre için kendi yetkilerini devam ettirirler. Boşalmış makamlar Anayasayla belirlenmiş şekilde doldurulur.

6. Mahkemelerde jürinin katılımıyla davalara bakılma usulünü belirleyen federal kanunun yürürlüğe girmesine kadar ilgili davalar hakkında eski yargı usulü uygulanır.

Rusya Federasyonunun ceza usul mevzuatının bu Anayasanın hükümlerine uygun bir şekilde getirilmesine kadar, sanığın hapsi, göz altına alınması ve tutuklanmasıyla ilgili önceki usuller uygulanır.

7. İlk seçilen Federasyon Konseyi ve ilk seçilen Devlet Duması iki yıl süre için seçilir.

8. Federasyon Konseyi seçildikten sonraki otuzuncu gün ilk oturumu için toplanır. Federasyon Konseyinin ilk oturumu Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı tarafından açılır.

9. İlk seçilen Devlet Dumasının milletvekili aynı anda Rusya Federasyonu Hükümetinin üyesi de olabilir. Bu Anayasanın milletvekillerinin dokunulmazlığına ilişkin hükümleri, aynı anda Rusya Federasyonu Hükümeti üyesi olan Devlet Duması milletvekillerine, kendi görevlerini yerine getirmesiyle bağlı yaptığı eylemler (eylemsizlik) dolayısıyla sorumluluk konusunda uygulanmaz.

İlk seçilen Federasyon Konseyi milletvekillerinin yetkileri devamlı görev esasına dayanmaz.

[1] (Temmuz 2004), <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/rs.html>

[2] Rusya Federasyonu tarihiyle ilgili Türkçe kaynak için bkz: Akdes Nimet Kurat, *Rusya Tarihi*, TTK Yayınları, Ankara 1948; *İstoriya gosudarstva i prava Rossii*, (Otv. Redaktor Çibiryayev S. A.), “Bilina”, Moskva 2002. Ayrıca Rusya ile ilgili kapsamlı bir ansiklopedi maddesi için bkz: “The Russian Federation”, *The Europa World Year Book 2000*, Volume I, Europa Publications Limited 2000, p. 3049-30666.

[3] Bkz: *İstoriya Rossii (IX-XX vv.)*, (Učeb.posobie dlya vuzov/Otv.red. Ya. A. Perexov), Gardariki, Moskva, 2000; Ş.M. Munçaem, - V.M. Ustinov, *Političeskaya istoriya Rossii*, Norma/İnfa, Moskva, 1999; *İstoriya Rossii IX-XX vv.*: Učebnik. /Pod. red. G.A. Ammona, N.P. İoniçeva — İnfa-M, 2002.

[4] Esat Çam, *Devlet Sistemleri*, s. 152; Manfred Vernon, *Devlet Sistemleri* (Çev:Mümtaz Soysal), Ankara, 1961; V. A. Potatturov- G. V. Tugusova-M. G. Gurina, *İstoriya Rossii*, Moskva 2002, s. 482-486; *Oteçestvinnaya istoriya: XX vek*, İzd Agar. Moskva 1999 s. 166-172.

[5] Konstitutsiya (Osnovnyy Zakon) Rossiyskoy Sotsialističeskoy Federativnyy Sovetskoy Respubliki (10 iyulya 1918).

[6] Konstitutsiya (Osnovnyy Zakon) Rossiyskoy Sotsialističeskoy Federativnyy Sovetskoy Respubliki, (11 may 1925), http://www.constitution.garant.ru/DOC_8002.htm

[7] Değişiklik ve ilavelerle birlikte Anayasanın tam metni için bkz: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğinin Anayasası (1936), İçinde: Server Tanilli, *Anayasalar ve Siyasal Belgeler*, Cem Yayınevi, İstanbul, 1976.

[8] Konstitutsiya (Osnovnyy Zakon) Rossiyskoy Sotsialističeskoy Federativnyy Sovetskoy Respubliki, 1978.

^[9] *Konstitutsionnoe pravo*, (Pod. red. V. V. Lazareva) Yurist, Moskva, 1999, s. 71.

^[10] Bkz: İrina Umnova, *Konstitutsionnoe osnovi sovremennogo Rossiyskogo federalizma*, Delo, Moskova 2000.

^[11] 25 Mart 2004 tarihli ve No: 1 Sayılı federal kanunla ortak sınırlara sahip Perm vilayeti ve Komi-Perm Özerk Alanı birleştirilerek Perm Toprağı oluşturulmuştur.

Cumhurbaşkanının 25 Temmuz 2003 tarihli ve No: 841 Sayılı kararnamesiyle Anayasanın 65. maddesinin birinci kısmına Hantı-Mansiysk Özerk Alanı yerine; Hantı-Mansiysk Özerk Alanı-Yugr ifadesi eklenmiştir.

Cumhurbaşkanının 9 Haziran 2001 tarihli ve No: 679 Sayılı kararnamesiyle Anayasanın 65. maddesinin birinci kısmına Çuvaş Vumhuriyeti – Çavaş Cumhuriyeti yerine Çuvaş Cumhuriyeti – Çuvaşıya ifadesi eklenmiştir.

Cumhurbaşkanının 10 Şubat 1996 tarihli ve No: 173 Sayılı kararnamesiyle Anayasanın 65. maddesinin birinci kısmına Kalmıkya Cumhuriyeti-Kalng Tangç yerine Kalmıkya Cumhuriyeti ifadesi eklenmiştir.

Cumhurbaşkanının 9 Ocak 1996 tarihli ve No: 20 Sayılı kararnamesiyle Anayasanın 65. maddesinin birinci kısmına İnguş Cumhuriyeti ve Kuzey Osetya Cumhuriyeti yerine İnguşetya ve Kuzey Osetya Cumhuriyeti – Alanya ifadeleri eklenmiştir. (*Eren-Aleskerli*)

Copyright

(c) *Alesker Aleskerli*. 2005. Bu sayfaya izin almadan link verilebilir. Ancak, bu web sayfası, önceden izin almaksızın ne suretle olursa olsun, kopyalanamaz, çoğaltılamaz, tekrar yayınlanamaz, dağıtılamaz, başka internet sitelerine metin olarak konulamaz.

Alesker Aleskerli (Haz.) “RUSYA FEDERASYONU ANAYASASI”,
www.anayasa.gen.tr/rusya.htm; (erişim tarihi)

Genel Editor: Kemal Gözler
Ana Sayfa: www.anayasa.gen.tr